

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 10 oktober 2016

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 48.113/III/PN

Mijnheer de Voorzitter,

In zitting van 7 oktober 2016 onderzochten de verenigde vergaderingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een klacht tegen de Hoge Gezondheidsraad omdat het advies 8890 over “Dementie: diagnose, gedragsmanagement, ethische vragen” van de Hoge Gezondheidsraad enkel in het Engels en niet in de landstalen opgesteld en beschikbaar is (ook op de website van de instelling).

Op de vraag van de VCT naar uw standpunt ten aanzien van deze klacht antwoordt u:

“De Hoge Gezondheidsraad is een federaal wetenschappelijk adviesorgaan met als opdracht het verlenen van wetenschappelijke adviezen als leidraad voor beleidsmakers en gezondheidswerkers. De Raad heeft een netwerk van 800 experten en baseert zich op een multidisciplinaire beoordeling van de huidige stand van de wetenschap om onpartijdige en onafhankelijke adviezen uit te brengen. De Raad verstrekt zijn adviezen op verzoek of op eigen initiatief. Hoewel het grote publiek niet zijn belangrijkste doelgroep vormt, publiceert de Raad de meerderheid van zijn adviezen op zijn website omwille van een streven naar transparantie.

De uitwerking van de adviezen gebeurt in multidisciplinaire groepen die experten uit alle regio's van het land of zelfs uit het buitenland samenbrengen. De werktal wordt gekozen door de experten binnen elke werkgroep, het gaat vaak om een mix van Frans, Nederlands en het Engels, dat zoals u weet bij uitstek de taal van de wetenschap is.

Sinds enkele jaren en ondanks alle genomen maatregelen, waaronder het sluiten van een kadercontract voor het outscourcen van sommige vertalingen, beschikt de Raad niet meer over de middelen om onmiddellijk al zijn adviezen naar de landstalen te vertalen en zijn er prioriteiten gesteld volgens het soort advies en het belangrijkste doelpubliek. Bijgevolg worden de adviezen betreffende een product vertaald naar de taal van de aanvragende firma. De andere adviezen worden verstuurd naar de aanvragende autoriteit en bekendgemaakt zodra er een integrale versie in 1 van onze 3 werktalen beschikbaar is, zodat het antwoord op een adviesaanvraag geen vertraging oploopt. De aanvragende autoriteiten wijzen de Raad regelmatig op het feit dat het naleven van de termijn cruciaal is. De PICO-titel en de “mesh”-termen zijn beschikbaar in het Frans, Nederlands, Duits en het Engels.

Een vertalen naar het Frans en het Nederlands van de delen die voor de aanvrager de belangrijkste zijn, wordt zo snel mogelijk uitgevoerd. Het betreft de inleiding en de vraagstelling, alsook de aanbevelingen en de conclusies.

Het middengedeelte van het advies, namelijk de uitwerking is een gedeelte dat vaak zeer technisch is en in hoofdzaak voor een publiek van wetenschappers bestemd is die het gewoon is om in het Engels te werken. De vertaling ervan is niet prioritair, maar hangt af van de mogelijkheden van de dienst, hetgeen lange termijnen met zich kan meebrengen. De vertaling naar het Duits wordt uitgevoerd zodra dit mogelijk is en wordt prioritair behandeld wanneer een Duitstalige autoriteit de vertaling aanvraagt.

In het specifieke geval van het advies 8890 betreffende dementie werd het advies bekendgemaakt zodra de versie volledig in het Engels beschikbaar was. De vertaling van de inleiding, vraagstelling en conclusies is op dit ogenblik beschikbaar in het Frans en het Nederlands.

Ik verzeker u dat de raad zich zeer bewust is van het belang van het ter beschikking stellen van zijn adviezen in de landstalen en stelt alles in het werk om dit zo snel mogelijk te bereiken.”

*
* *

De Hoge Gezondheidsraad is een adviesorgaan van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, d.w.z. een centrale dienst waarvan de werkkring het ganse land bestrijkt in de zin van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

Het advies 8890 over dementie van de Hoge Gezondheidsraad is bekendgemaakt via de website van de Raad. Berichten, mededelingen, rapporten, adviezen die via dat communicatiekanaal worden bekendgemaakt zijn te beschouwen als berichten en mededelingen die een centrale dienst rechtstreeks aan het publiek richt (artikel 40, tweede lid SWT). Zij worden in het Nederlands en in het Frans gesteld. De berichten en mededelingen die hij rechtstreeks aan het publiek richt, worden in het Duits aan het Duitssprekend publiek ter beschikking gesteld.

De VCT stelt vast dat het advies 8890 over dementie op de website is bekendgemaakt in het Engels met een vertaling in het Nederlands en in het Frans van de inleiding en de vraagstelling, alsmede van de aanbevelingen en de conclusies. De andere delen van het advies zijn uitsluitend in het Engels.

De VCT oordeelt dan ook dat de klacht ontvankelijk en gegrond is voor wat het niet in de landstalen gestelde gedeelte van het advies betreft. Zij dringt er bij de Raad op aan uitvoering te geven aan zijn verklaring dat hij zich zeer bewust is van het belang van het ter beschikking stellen van zijn adviezen in de landstalen en alles in het werk stelt om dit zo snel mogelijk te bereiken. Temeer daar in het voorliggende geval van advies 8890 over dementie, blijkt de “inleiding en vraagstelling”, de Hoge Gezondheidsraad besloten heeft aanbevelingen te formuleren om het publiek, de patiënten en hun familie, de betrokken zorgverleners en de overheid correct te informeren over deze aandoening.

Een afschrift van dit advies wordt toegestuurd aan de klager.

Hoogachtend,

De Voorzitter,

[...]